

HNV (High Nature Value)

HNV kortet er et GIS kort udviklet af Aarhus Universitet, DCE for NaturErhvervstyrelsen. På baggrund af eksisterende viden udpeger kortet de naturmæssigt vigtigste områder i det åbne land i Danmark, de såkaldte HNV arealer. Ved at prioritere naturpleje af de bedste områder først, så sikres mest mulig effekt og biodiversitet for de afsatte midler.

Hvorfor dette særlige HNV kort?

Særligt på tilskudsordningen til Pleje af græs- og naturarealer (plejegræsordningen) under landdistriktsprogrammet er der behov for en ny målretning udenfor Natura 2000. En del tilskud til græsning og slæt er givet til almindelige græsarealer, hvor effekten af naturplejen er usikker, eller kun muligt at erkende efter årtier. Samtidigt er Danmark forpligtiget af EU til at understøtte HNV arealer gennem landdistriktsprogrammet.

14 parametre danner grundlag for kortet

HNV kortet består af 14 parametre, som er udvalgt fordi de hver især siger noget om naturværdien på et areal. De er tillige udvalgt efter, at det er muligt at indsamle landsdækkende data for den enkelte parameter. Der kan kun scores enten 0 eller 1 på hver parameter.

De 3 parametre for Landskab

Der findes landskaber, hvor arealerne gennemsnitligt indeholder væsentligt flere arter end det åbne land generelt. Intensivt dyrkede marker får ingen point. De tre landskabsparametre er:

- *Kystnærhed* (1 km zone fra kysten)
- *Stejle skrænter/skråninger* (hældning på over 15 grader)
- *Lavbundsarealer* (geologisk udpeget lavtliggende arealer, fx i ådale)

De 3 parametre for levesteder

Der findes udvalgte levesteder – særligt halvkulturarealer såsom overdrev, heder og enge – som har en væsentligt højere naturværdi end det åbne land generelt:

- *Beskyttede arealer* (§ 3 arealer)
- *Nærhed til beskyttede arealer* (§ 3 arealer igen + en 50 meter zone rundt om disse)

Derudover er der udvalgt en levesteds parameter, som skal afspejle den højere naturværdi i et mosaiklandskab med mange landskabselementer:

- *Nærhed til småbiotoper* (en 50 meter zone op mod levende hegn, skov m.m.)

De 2 parametre for driftspraksis

De to parametre er udvalgt, fordi naturværdien forøges, når der ikke er traditionel intensiv landbrugsdrift på arealerne:

- *Ekstensiv drift* (fx ingen drift, permanent græs med lav gødningskvote m.m.)
- *Økologisk drift* (alle økologisk drevne marker)

De 6 parametre for arter

Artsparametrene er de parametre, som tydeligst siger noget om naturværdien på et bestemt areal. Overvågningen af arter i Danmark er ikke komplet for nogen artsgrupper, men der gøres brug af flest muligt tilgængelige informationer. De 6 parametre er opdelt i to grupper.

Tre parametre er udpeget på baggrund af antallet af karakterplanter, som kommunen eller staten har registreret på et areal, oftest et § 3 areal. Data trækkes 15 år tilbage i tid.

- *Planteindikator 1, 2 og 3* (omkring 2/3 af alle § 3 arealer scorer minimum et point, ca. 1/3 scorer to, og kun ca. 10 % scorer tre)

Tre parametre er udpeget, fordi der er registreret truede arter på lokaliteten. Det er rødlistede arter i henhold til den officielle rødliste i Danmark, og det er bilagsarter, som opført på bilag II og IV til Habitatdirektivet. Data trækkes 10 år tilbage i tid.

- *Rødliste- og bilagsarter 1, 2, og 3* (der scores et point hvis der minimum er registreret én art, to point for minimum to arter, og tre point for minimum fire arter)

For disse tre parametre er der trukket data fra mange kilder, herunder data indrapporteret fra frivillige på hjemmesiden fugleognatur.dk. Det er også eksklusivt for disse parametre, at der til vurdering af mobile rødlistede arter – fx fugle og sommerfugle – er anvendt ekspertvurderinger til at stedfæste observationer.

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
DK-1780 København V
Tel +45 33 95 80 00
mail@naturerhverv.dk
www.naturerhverv.dk

Tilskud til plejegræsordningen udenfor Natura 2000

HNV kortet anvendes kun udenfor Natura 2000, fordi effekt af tilskud sikres ved en særlig udpegning indenfor Natura 2000.

Hvad kan der søges til, og hvad prioriteres?

NaturErhvervstyrelsen har på baggrund af analyser foretaget af Aarhus Universitet valgt en afskæring, således at alle arealer med HNV værdien 5 og derover betegnes som HNV arealer. Langt den overvejende del af disse arealer er § 3 arealer, samt arealer som i reglen scorer på en eller flere af artsparametrene.

Når der søges tilskud under plejegræsordningen, så foregår prioriteringen således, at arealer med de højeste HNV scorer prioriteres først. Det er tilstrækkeligt at have et sammenhængende areal på 0,1 ha af en HNV score for at søge til hele marken ud fra denne score. Dvs. har man HNV scoren 8 på minimum 0,1 ha af marken, så prioriteres denne mark ud fra scoren 8.

Hvornår opdateres kortet

Opdatering sker årligt, og data trækkes den 1. september hvert år. Dvs. data kommer kun med i kortet, hvis de er indtastet før denne dato, fx kommunale registreringer af planter på § 3 arealer.

Hvor kan du finde HNV kortet?

Det fulde HNV kort ligger på Danmarks Arealinformation. Du finder HNV temaet under Naturdata når du har åbnet kortlagene i venstre side af skærmen.

Til brug for ansøgning om tilskud i NaturErhvervstyrelsen er der lagt en særlig ansøgningsudgave af kortet ind på Internet markkort (IMK), som kun viser HNV værdier på 5 og derover. IMK kan normalt kun tilgås hvis du har jord eller er landbrugskonsulent.

Du kan læse mere her:

www.naturerhverv.dk eller direkte til siden på <http://naturerhverv.dk/landbrug/natur-og-miljoe/hnv-kortet-high-nature-value/>

